

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Til Læseren

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 298. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1816_297_11-txt-shoot-idm136.pdf (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

299Dog, jeg vil, ligesaa lidt som min Rec., over Biting glemme Hovedsagen, som her er vore aldeles ulige Meninger om Modersmaalet, dets Oprindelse og Fortrin. Rec. er, som bekiendt, den ypperste Forfægter af den Mening, at det Sprog som endnu tales paa Island, er hele Nordens Grundsprog, hvoraf vores Dansk er opstaaet ved en *Opløsning*, og Blanding med andre Sprog. Selv har jeg enstund været af samme Mening, og det saa aldeles for Alvor, at det kiendes paa mine Bøger endnu, thi jeg sluttede ganske fornuftelig, at var vort Sprog fordærvet Islandsk, da baade kunde og burde det efterhaanden, ved igien at oplives af sin eiendommelige Aand, føres hardtad ganske tilbage, thi længe før jeg klart indsaae det, følte jeg, at et Sprog umulig kan saaledes opløses uden aandelig at døe, tabe sin Aand, og maae kunne opreises, hvis det af den igien kan oplives. Kun modnere Indsigt, saavel i Historien overhovedet som besynderlig i Sprogenes Vilkaar, samt nærmere Bekiendskab med de nordiske Sprog i deres indbyrdes Forhold, kun disse Ting have tvunget mig til at forlade en Gisning, der ved første Øiekast synes mig saa rimelig, og, uagtet jeg er villig til at lade mig overbevise, skjønner jeg ikke rettere, end at hin Gisning maae, saalænge jeg kan røre Pen, faae 300i mig en af sine ivrigste Modstandere. Ærlig og venlig kaster jeg da herved Handsken til den islandske Dannemand, og skal, vil Gud, bryde en ublodig Landse med ham til Dannekvindens Ære, hvorved jeg tør haabe, at Spørgsmaalet skal nærme sig sin Afgiørelse; thi jeg tør haabe han ei vil afslaae Kampen, fordi han i mange Dele af Sprogkyndigheden er min Mester, da han dog for Øieblikket neppe har nogen bedre for sin Haand, og det jo desuden slet ikke er en Æressag imellem os, men et saare vigtigt historisk Spørgsmaal, der skal afgjøres. Denne Betragtning maa ogsaa forbyde os paa nogen Maade at betjene os af den personlige Overvægt, vi hver paa sin Maade kunde have, men meget mere hjælpes ad, da det kun var en daarlig Ære, og en endnu daarligere Fortjeneste, om nogen af os kunde medvirke til at befæste en Vildfarelse, der dog engang maatte opdages og oprykkes som en Skreppes og Skarntydes paa Videnskabernes Mark. At nu Rummet *her* er alt for snevert til at svinge Landser, seer man let, ja jeg stævner endog udtrykkelig med forbeholden Frist, thi deels er den Kamp ei at løbe til, naar den skal have noget at betyde, deels har det ingen Hast, da det endnu er saa tidlig paa Morgen, at man neppe endnu finder Dannekvinden oppe, og, som sagt, det er for 301hendes, ikke for vor egen Skyld, vi ville kiæmpe; og endelig har jeg i Mellemrummet lidt at bestille, som først skulde gøres, og Giebt er ikke glemt. Da det imidlertid lader til at min Rec anseer Sagen for afgjort og mener, at min Overbeviisning om Modersmaalet er kun en løs Grille, eller fix Idee, som i Grunden kommer ud paa Eet, finder jeg det passende og i visse Maader Pligt, foreløbig at gjøre nogle Bemærkninger, som jeg haaber skal for ham bevise, at er han end Seieren vis, er den dog endnu ikke vundet, og at altsaa Kampen fra den Side er ikke overflødig.